

Kódování I

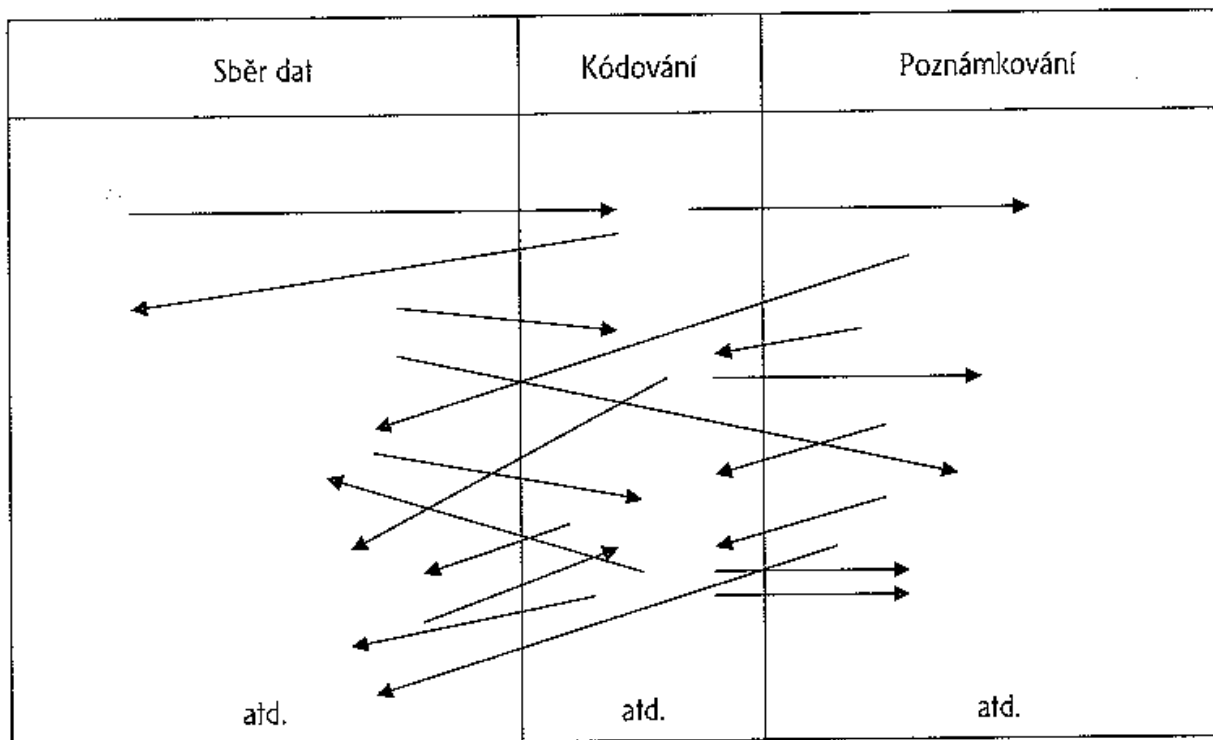
Zpracovávání dat v kvalitě výzkumu

Metodologie ISK 15/4/2016

Postup pro kvalitativní analýzu

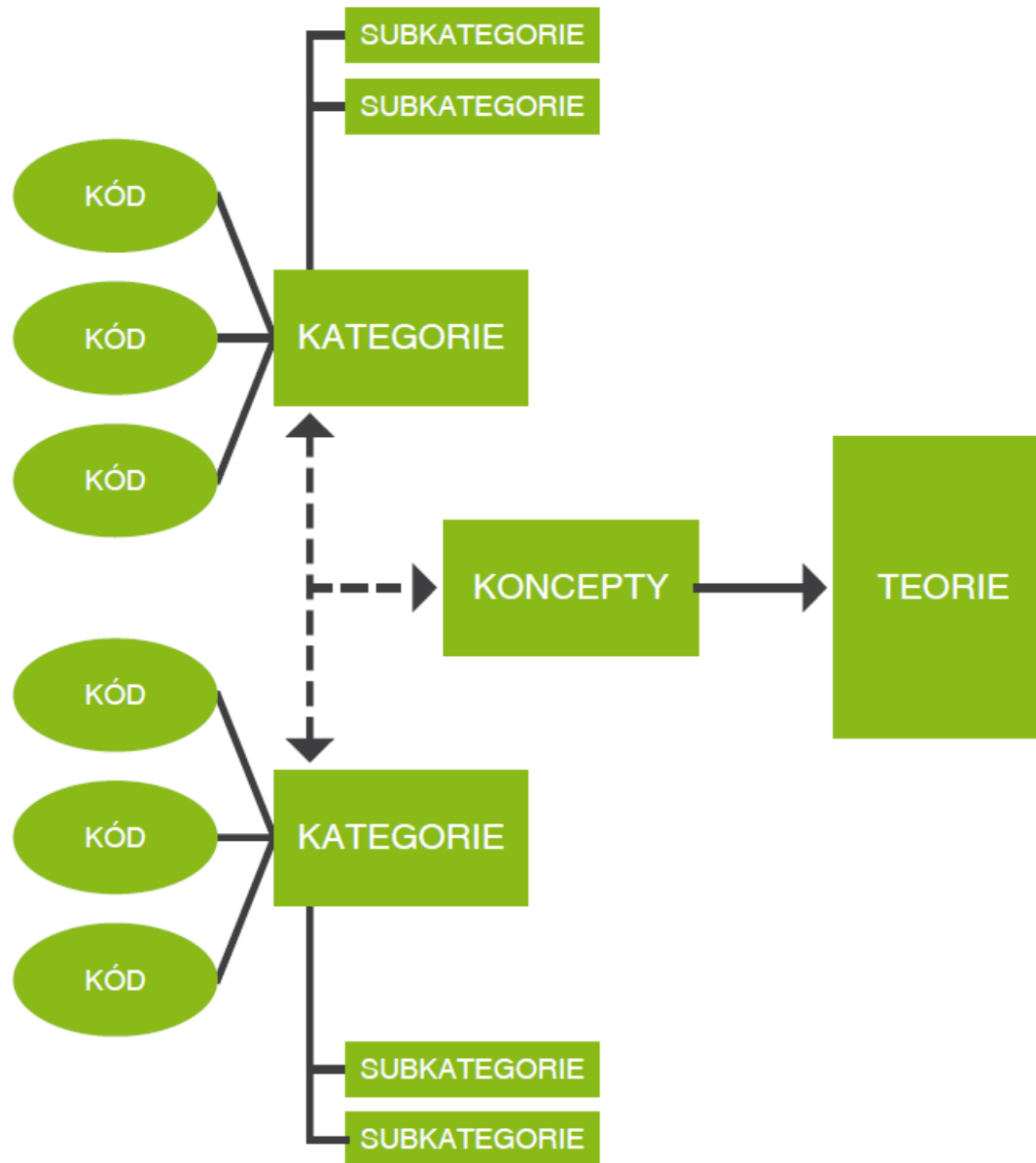
1. Shromáždění a uspořádání dat
2. „Ponoření se“ do dat
3. Seznámení se s textem - předběžné poznámky, zvýrazňování, označování úryvků
4. První kódování
5. Revize a přepracování kódů – kódy se stávají abstraktnější, konceptuální
6. Otevřené kódování → zaměřené kódování
7. Kategorie → témata
8. Memo poznámky po celou dobu analýzy
9. Analýza jako vytváření nového textu na podkladu dat

Kvalitativní analýza

OBECNÉ SCHÉMA KVALITATIVNÍ ANALÝZY DAT

(převzato z Saldana 2009:12)

Kódování, kódy (terminologie)

KÓD

- Slovo nebo krátká fráze připisující atributy k datům
- Propojení mezi daty a jejich významem

Zdroje kódu:

1. Vlastní pojmenování – **deskriptivní kódování**
2. Pojmenování participantů – **in vivo kódování**
3. Teoretický pojem nesoucí symbolický význam – **hodnotové kódování**

1 There's just no place in this country for illegal immigrants. Round them up and send those criminals back to where they came from.

1 "NO PLACE"

A second researcher, an urban ethnographer employing Descriptive Coding to document and categorize the breadth of opinions stated by multiple participants, might code the same datum this way:

1 There's just no place in this country for illegal immigrants. Round them up and send those criminals back to where they came from.

1 IMMIGRATION ISSUES

And a third researcher, a critical race theorist employing Values Coding to capture and label subjective perspectives, may code the exact same datum this way:

1 There's just no place in this country for illegal immigrants. Round them up and send those criminals back to where they came from.

1 XENOPHOBIA

Co ovlivňuje kódování?

Jak moc je výzkumník součástí zkoumané skupiny? (participant – pozorovatel)

Jaké typy otázek si klade?

Od koho sbíráme data?

Jaký je náš přístup? (etnografie, fenomenologie, kritický výzkum)

Kolik má být kódů?

Typické kvalitativní studie:

- 120-130 kódů
- 15-20 kategorií a subkategorií
- 5-6 hlavních témat

K: Can you talk a little about what it was like for you when you were both working, and with your son, when you were trying to balance that. What was that like?

finding day care
day care providers
leaving son - hard
finding day care provider - mature
day care provider - nice
separation
day care provider - didn't call
missing kid's history
feelings abt day care - hard

R: First of all, finding day care was very very difficult for me. I interviewed a dozen people. Um. Most of them were young, young ladies with new babies themselves. And it was very stressful to think about leaving my son, whom I wanted to have a child, leaving him to be raised with somebody else. I ended up finding a day care person who was in her mid 50s. She was really a nice woman and I felt very comfortable with her. And the whole surrounding. And my husband would drop him off in the morning so I didn't have to deal with that separation thing, which was kind of nice. And then I would pick him up at night, so I got that opportunity. The day care woman was really nice, she very rarely called me for any trivial things. I kind of wish she would have— you know, you hear now about day care people keeping logs, you know, about what they ate or how many times their diaper was changed or whatever. So I don't really have a history from, you know, I went back to work when he was 3 months and I quit when he was 9 months. So there's a whole 6 month gap there. It was hard there, it really was.

day care providers young
son raised by someone else
day care provider
feelings about drop off
pick up
day care provider - nice
kid's day - getting info abt
missing kid's history
quitting work

XXXXXXXXXXXX – ředitelka ZŠ XXXXXXXXXXXX, popisuje, že v XXXX jsou 4 základní školy, její ZŠ je odlišná v tom, že do její školy byly integrovány i speciální školy pro mentálně postižené - ZŠ praktická a ZŠ speciální, včetně původních zaměstnanců. To se stalo v roce 2004. Tehdy se v té běžné ZŠ vytvořily jakési skupiny, protože problematika ZŠ klasické a problematika školy speciální je zcela odlišná. Po těch sedmi, osmi letech mohou říct, že se již sžili, ale stále je v té škole to specifické těch jednotlivých oblastí cítit, protože **RESPEKT K RŮZNORODÝM POTŘEBÁM DĚTÍ, VČETNĚ TĚCH S VÝCHOVNÝMI PROBLÉMY** vzdělávají celou škálu dětí s celou škálou vzdělávacích potřeb a každá z těch skupin potřebuje něco svého. XXXXXXXX podotýká, že pro ně bude zajímavé slyšet, jak budovali to propojení těch dvou úplně na začátku uzavřených skupin a pedagogických sborů, které mají odlišný pohled na věc.

XXXXXXXXXXXX – ředitelka ZŠ v XXXXXX, škola pouze s prvním stupněm, v současné době učí ve třech budovách, nemají vlastní výřažovnu, tělocvičnu ani jídelnu, nicméně od 1.9. se stěhují do nové bezbariérové školy, postavené v XXXX. S tím, že by se měl **vyvážet MATERIÁLNÍ PODMÍNKY PRO BEZBARIEROVOST BUDOVY** majetek za 13 milionů korun, takže pokud všechno vyjde, budou nejmodernější bezbariérovou školou. Představuje dlouze historii školy - když začala "ředitelovat," měla škola 6 tříd, teď mají 9. Je tam byl úplně trošičku jiný systém vzdělávání, než nastavila ona. Tím, jak se rozrůstají, každý rok více a více, přicházejí noví zaměstnanci, s tím, že **VZDĚLÁNÍ UČITELŮ** polovina má speciální pedagogiku, popřípadě "už jsme učili na speciálních třídách, protože mi zaměstnanci částečně samozřejmě, jsou mi původní kolegové z XXXXXXXX, kde byla speciální škola." Potom je spojili s XXXXX, takže si přenesli poznatky s integrací a s inkluzivním vzděláváním, takže když se tím loni začali hodně zabývat a přibývaly jim integrované děti a potřebovali asistenty, tak shodou náhod dva studenti z pedagogické fakulty, ze speciální pedagogiky se stali jejich asistenty. S tím, že jeden je přivedl k "Férové škole". Trošku se chlubí, že díky tomu speciálně-pedagogickému vzdělání mají k integrovaným dětem trochu jiný vztah, takže se jim podařilo spoustu dětí začlenit, nebrání se tomu a myslí si, že v té nové škole k tomu budou ještě mnohem lepší organizační podmínky **podmínky inkluze – úprava budovy**, protože budou moci přijmout i tělesně postižené, což dosud nemohli. Popisuje příklad tělesně postiženého žáka, jehož rodiče si školu vybrali pro její **RODINNÁ ATMOSFÉRA rodinnou atmosféru** navzdory tomu, že hygienické podmínky nedopovídají tomu, co by potřebovalo to postižené dítě (zakoupení bidetu). Zdůrazňuje, že snaha tam je a to i z řad učitelů **inkluze jako novinka v dnešním školství, co vyžaduje snahu, nesamozřejmost snahy**, což je důležité.

Komentář [Lenka Sle1]: Pani učitelka vnímá oddělenost vzdělávání, i dále...

XXXXXXXX – XXXXXXXXXXX, malotřídka s mateřskou školou propojená, dostala se sem tak, že si napsala na internetu přihlášku na Férové školy, do toho jí navedla **Mila Kratochvílová** s Jirkou Havlem, protože se ptali, "proč jako to nedělám, když v praxi tyhle činnosti děláme." Škola se 40 dětmi ve škole, 30 je v **mateřině** ve dvou odděleních, s tím, že to jedno oddělení mateřské školy, předškoláci, je letos propojené s prvňáky. Na tohle malé množství dětí máme 4 asistenty, protože je tam dítě s Downovým syndromem, s postižením pohybového aparátu. Dostávají se tam děti poslané **ped. psycholog** poradnou s výchovnými problémy (asi třetina dětí je z vesnice, zbytek je na to doporučení PPP). KČ balancuje to, aby se nepřekročila ta míra, aby se z toho nestala speciální škola. Ale podotýká, že ty děti nemají problémy kupodivu vzdělávací - v současné době jim PPP posílá děti, které mají problémy výchovné. HV Ona je to jedna z těch nejhůře **začlenitelných** skupin totiž, poruchy chování asi.

XXXX: Oni nemají poruchy chování ještě.

XXXX: Ještě to je jiný příběh?

XXXX: Jo, to je o učitelích asi, o systémech.

Všichni pozorně naslouchají

XXXXXXXX – ZŠXXX, úplná základní škola plus dvě třídy mateřské školy, začleňovat děti s lehkým mentálním postižením začali před 6 lety, zatím nestahují děti z jiných oblastí, jsou to děti ze spádových obcí. Mají tam 4 děti s lehkým mentálním postižením, 6 integrovaných s vývojovými poruchami učení a jednoho autistu - nadaného žáka. Snaha, aby všechny **DŮRAZ NA LOKÁLNOST ŠKOLY** děti z obce mohli chodit do školy v obci a neztrácely sociální vazby. 2 asistentky, které pani ředitelka „má“, jedna placena z peněz EU. Asistenty obecně vnímá jako velký přínos.

Komentář [Lenka Sle2]: inkluze = jen omezený počet „jiných“ žáků?

Komentář [Lenka Sle3]: stejné jako ve výpovědích jiných ředitelů tato ředitelka zdůrazňuje problém se začleněním žáků s odlišnými handicapami

Šla jsi tedy studovat Kisk s určitým očekáváním, naplnila se?

Zajímalo mě hlavně důraz na hledání zdrojů, které je většinou nedílnou součástí profesního i osobního života. Zaujala mě něčí myšlenka, že není důležité všechno umět, ale vědět, kde to najít. Což jsem si vzala k srdci a což je taky velká část studia na KISKu.

Komentář [D.K.1]: hledání zdrojů

Takže jsi se studiem spokojená?

Jsem, i přesto že jednotlivé předměty někdy příliš zajímavé nejsou. **Celkově je ale studium přínos.**

Komentář [D.K.2]: přínosné studium

Naplnilo to tvoje očekávání? Myslím to oživení? Nebo je to spíš o to náročnější?

M: Moje očekávání to naplnilo v "dynamice oboru". Není tady zkosnatělost jako na většině jiných oborů na FF, ale na druhou stranu je to občas trošku moc uvolněné.

Komentář [D.K.3]: živost oboru

Zároveň mě překvapilo velký důraz na informační vědu na úkor knihovnictví

Komentář [D.K.4]: málo zaměřeno na knihovnictví

Jinak v porovnání s mými druhými studii to určitě náročnější není.

Je něco, co tě nadchlo a doporučila bys studium na KISK tak, jak ti ho doporučovali spolužáci?

M: Myslím, že KISK je univerzální škola. Vhodná jako základ každého oboru, všude potřebuje vyhledávat a pracovat s informacemi. Akorát si nedovedu představit, že bych ho studovala samotný. Momentálně si myslím, že mnohem lepší než moje kombinace s češtinou, by byla kombinace třeba s marketingem nebo informatikou.

Komentář [D.K.5]: hledání zdrojů

Co se Ti na KISKu nejvíc líbí?

Celkově jsem moc nadšená z přístupu všech hlavních postav na KISKu ke studentům během výuky, ale i mimo výuku. Líbí se mi, co všechno pro studenty plánují a podnikají, **mám pocit, jako by to byla jedna velká rodina.** Jenom mě mrzí, že se nemůžu jejich akcí účastnit.

Komentář [D.K.6]: dobrý přístup učitelů

Komentář [D.K.7]: rodinné prostředí

Seznam kódů

1. Kód – Očekávání
 - a. Žádná očekávání
 - b. Očekávání praxe
 - c. Očekávání práce ve službách
 - d. Očekávání práce v knihovně; Očekávání práce s knihami; Očekávání zabývání se knihovnictvím; Očekávání seznámení se s novými trendy v knihovnictví
 - e. Očekávání naučení se efektivního vyhledávání informací
 - f. Splněná očekávání; Velká spokojenost
 - g. Obava z divných spolužáků
 - h. Strach z hledání pracovní pozice
 - i. Očekávání lehčího oboru
 - j. Očekávání neobvyklého oboru; Očekávání zajímavého oboru
 - k. Očekávání jednoduchého přijetí
 - l. Očekávání naučit se nové věci
 - m. Očekávání vyhranění až v magistrovi
 - n. Očekávání perspektivního oboru
 - o. Očekávání příležitosti s k seberealizaci
2. Kód – Komunita
 - a. Kladné předchozí reference; Kladné vstupní reference
 - b. Příjemní lidé; Super lidé
 - c. Kladné hodnocení známosti se studenty z KISKu z jiných ročníků; Seznámení se studenty z jiných ročníků je důležité
 - d. Neznámost nikoho z KISKu před začátkem studia
 - e. Někteří lidé pro titul
 - f. Nezájem ze strany některých spolužáků
3. Kód – Náplň studia
 - a. Více teoretické
 - b. Náplň studia v počátku nejasná
 - c. Více zaměřeno na informační technologie
 - d. Nadčasovost oboru; Rychlá reakce na moderní trendy; Rozvoj oboru; Moderní obor
 - e. Málo praxe
 - f. Nespokojenost s některými předměty
 - g. Velké množství mimoškolních aktivit

Čtení dat

R: „Kam jdeš?“

A: „Nikam.“

R: „S kým jdeš?“

A: „S nikým.“

R: „Kdy se vrátíš?“

A: „Nevím.“

(Hájek 2014:46, 47)

Kódovací kniha

1. Krátký popis kódu
2. Detailní popis kódu
3. Kritéria pro zahrnutí úryvku
4. Kritéria pro vyloučení úryvku
5. **Typické příklady**
6. Atypické příklady
7. Příklady („Close, but no“)

Osobnostní předpoklady pro kódování

1. (Sebe)organizovanost
2. Trpělivost
3. Schopnost zvládat nejistotu
4. Flexibilita
5. Kreativita
6. Vysoká slovní zásoba

„Není jiné metody, než být pronikavě inteligentní.“

(Ivo Možný)

Já jsem dělala tajemnici ve Svazu českých knihovníků, manžel dokumentaci ve Státní technické knihovně a kromě toho jsme jezdili v sobotu s bibliobusem, s pojízdnou knihovnou, do Sedlce. Bibliobus byl v roce 1949 nebo 1950. Byla to krásná štace, protože to bylo u řeky, rodinné domky, zahrádky. Nosili nám třešně a jablka a tak. To byla příjemná stanice. Tak jsme si takto přivydělávali a chodili na různé výlety.

Naše rodina, která potom vznikla, nikdy neměla auto. Celý život jsme byli bez auta, takže jsme hodně chodili, turistika byla naše záliba. No a pokud jde o obor, další studium se vyvíjelo tak, že manžel musel napřed nastoupit na prezenční vojenskou službu. To bylo v letech 1951 - 1953. Jeho postihlo to, že poslední rok ještě vysokoškoláci měli dvouletou vojenskou službu, potom už byla vojna součástí studia. Byl ve Vimperku a to byla taková tvrdá vojna za Čepičky, byli tam z východního Slovenska a potom tam byli posíláni takoví pologramotní vojáci a vysokoškoláci.

Metodologické otázky

- kódování je redukce
- kódování a objektivita
- kódování jako bariéra mezi výzkumníkem a daty
- kódování vs. počítání kódů
- kódování jako násilná, destruktivní činnost